

Den som leter, skal finne

Sissel Eriksen gjør opp status etter ti år
som letedirktør.

| Bjørn Vidar Lerøen og Tommy Ellingsen (foto)

Langsiktig Linjene i petroleumsindustrien er lange, og det er lenge til verden går videre uten olje og gass, tror Sissel Eriksen, som har levert stafettpinnen videre til en ny letedirektør.

Hun bør kunne svare på spørsmålet om det er sant at den som leter skal finne. Sissel Eriksen trekker på smilebåndet. Når

man er på jakt etter olje og gass må man være forberedt både på blink og bom. Leter man ikke, er det i alle fall ikke mulig å finne noe. Så kommer det med tyngde:

«Slutter vi å lete, er vi i alle fall sikre på at det går mot en rask og sikker slutt for norsk petroleumsvirksomhet. Det vil være den letteste veien ut av oljealderen, men vi er ikke ferdige ennå. Vi ser ikke noe som erstatter petroleum.»

Linjene i petroleumsvirksomheten er lange, og det er lenge til verden går videre uten olje og gass, tror Eriksen, som nå har gått ut av Oljedirektoratets ledelse og levert stafettpinnen videre til en ny letedirktør – Torgeir Stordal. Hun skal i en tid framover arbeide i Olje- og energidepartementet med ansvar for spørsmål knyttet til mineraler på kontinentalsokkelen, etter at det nå kommer en ny lov om dette. Den nye loven står på skuldrene til petroleumsvirksomheten.

Da Eriksen overtok som letedirktør i 2007, antok Oljedirektoratet at de samlede utvinnbare petroleumsvirksomhetene på norsk sokkel var 13 milliarder kubikkmeter oljeekvivalenter. Da hun gikk av som letedirktør i 2017 var ressurstimatet 14,3 milliarder

Letemodeller «Det er kjipt at vi ikke finner mer i Barentshavet. Vi må få noen gjennombrudd. Vi må ikke begrense våre letemodeller, men hele tiden arbeide for å lykkes i den positive enden,» sier Sissel Eriksen.

“*Slutter vi å lete, er vi i alle fall sikre på at det går mot en rask og sikker slutt for norsk petroleumsvirksomhet. Det vil være den letteste veien ut av oljealderen, men vi er ikke ferdige ennå. Vi ser ikke noe som erstatter petroleum.*”

kubikkmeter. Så langt er det bare rundt halvparten som er produsert.

«Vår oppgave er å vite hvor store petroleumsressursene på norsk sokkel er og hvor de finnes, så langt dette lar seg gjøre ut fra tilgjengelige fakta. Vi legger frem faktagrunnlaget. Så kommer andre fakta til og til syvende og sist et politisk ansvar og en politisk beslutning å avgjøre hvor vi skal drive petroleumsvirksomhet.»

Medisin

Det var lege hun skulle bli. Planene for å studere medisin i Tyskland var lagt i hjembyen Ålesund. Hun la veien innom Universitetet i Oslo for et kort opphold, der hun ville lese realfag. Samtidig presenterte universitetet et nytt studium i petroleumsgeologi med en understreking av at Norge trengte geologer. Hun ble fascinert av dette, og det kom til å bli avgjørende for hennes valg av yrke og karriere.

«Det var egentlig litt tilfeldig at jeg søkte, men jeg kom inn og jeg fant etter hvert ut at geologi var kjempespennende. Jeg har aldri sett meg tilbake og angret,» sier hun.

Eriksen kom inn i oljeindustrien i siste liten: «Jeg fikk jobb i Oljedirektoratet en måned før dørene ble lukket for lang tid fremover.»

Det smalt skikkelig i 1986. Oljeprisen falt til ti dollar per fat. I de siste 30 årene har for øvrig prisen svinget mellom 10 og nesten 150 dollar.

Når Eriksen ser tilbake erkjenner

hun at hun tilhører en heldig generasjon som har fått være med på mye spennende og stor verdiskaping for nasjonen.

Det første Eriksen ble satt til å arbeide med i Oljedirektoratet var gigantfeltet Troll. Mens den unge geologen satt fordypet over kjerneprøvene fra Troll og vurderte reservoaregenskapene, ble Troll storpolitikk. USAs president Ronald Reagan mente at det enorme gassfeltet måtte bygges ut straks for å hindre at Europa ble enda mer avhengig av gass fra øst, det daværende Sovjetunionen.

Troll viste seg også å være mer enn et gassfelt. Under gassen lå det store mengder olje i tynne soner som var vanskelig å utvinne og som krevde utvikling av ny teknologi og nye metoder. Men mer enn to milliarder fat olje lot seg utvinne. Suksessen skyltes ikke minst Oljedirektoratets påtrykk.

Ikke gi opp

Eriksen medgir at de siste leteårene har vært «helt forferdelige». Men hun legger til at det ikke er snakk om å gi opp: «Det er kjipt at vi ikke finner mer i Barentshavet. Vi må få noen gjennombrudd. Vi må ikke begrense våre letemodeller, men hele tiden arbeide for å lykkes i den positive enden.»

Det enorme Barentshavet – der på langt nær alt er åpnet – er fortsatt det store mysterium for de som leter olje. Helt siden den norske kontinentalsokkelen nord for den 62. breddegrad ble

åpnet for snart 40 år siden, har man søkt etter den geologiske nøkkelen til Barentshavet.

Med hensyn til de begrensede mengder olje og gass som er funnet i nord, sier Eriksen: «Det kan godt være at det er slik det er, og det kan godt være at vi ikke har sett alt. Men verken vi eller industrien har gitt opp. Den dagen Oljedirektoratet gir opp, er det ille. Det er ikke der vi er. Vi må ha klart for oss at det er snakk om et stort område der det er langt mellom datapunktene, og at en brønn er et lite stikk i stort hav.»

Høyt tempo

Når Sissel Eriksen skal oppsummere sine ti år som lededirektør, peker hun på to hovedtrekk: Høyt tempo med rekordmange nye brønner – og tilvekst av mange nye selskaper. Det har skjedd et stort skifte i aktørmønsteret på norsk sokkel.

«Aktivitetsnivået har utviklet seg mer enn vi trodde. Vi har kartlagt nye områder, som Lofoten og Vesterålen, rundt Jan Mayen og i Barentshavet nord og vi har vært vitne til en voldsom teknologiutvikling som har vært avgjørende for funn som Johan Sverdrup. Vi kan også konstatere at vi aldri blir ferdige med å samle inn seismikk. Vi har samlet og vi samler fortsatt inn enorme datamengder. Nye data avdekker nye muligheter, og det er viktig at vi bruker tiden riktig og at vi gjør de riktige tingene.»